

PALESTINA

Palestina ima manjše zmožnosti prilagajanja na izzive podnebnih sprememb zaradi omejenega nadzora nad svojimi naravnimi viri, zlasti nad zemljo in vodo, ter dostopa do njih, kar je posledica omejitev in diskriminatornih politik Izraela.

Število prebivalcev: 5.159.076 (2020)

Letna rast prebivalstva: 2,5 % (2021)

Površina: skupaj 6.020 km²,
od tega voda: 3,5 %

Podnebje: Pretežno vzhodnosredozemskega tipa; toplo do vroče, s suhimi poletji in blagimi, deževnimi zimami. Zaradi raznolikih podnebnih območij in geografske lege v bližini Afrike, Azije in Evrope je Palestina zgodovinsko bogata z biotsko raznovrstnostjo.

BDP: 18,04 milijarde USD (2021)

Gospodarstvo: Prevladuje kmetijski sektor, v katerem je formalno zaposlenih 13,4 % (neformalno pa približno 90 %) prebivalstva in ki predstavlja 21 % vsega izvoza. Glavni proizvod v palestinskih domovih so olive (in njihovi derivati v hrani, milu, gorivu in obrtnih izdelkih), oljčni sektor pa prispeva 15 % celotnega dohodka iz kmetijstva.

POSLEDICE PODNEBNIH SPREMENB

- ▶ V zadnjih 30 letih se je povprečna temperatura v bližnjevzhodni regiji (Izrael, Jordanija, Libanon, Palestinska ozemlja in Sirija) znatno povečevala, in sicer s hitrostjo 0,4 stopinje na desetletje. Hkrati se je zmanjšala količina padavin.
- ▶ Zaradi prevladujočega podnebnega trenda naraščajočih temperatur in zmanjševanja padavin se zmanjšuje razpoložljivost vode, kar vpliva na kmetijsko proizvodnjo na Zahodnem bregu in na pridelavo zimskih pridelkov na območju Gaze. Težave še povečujejo izraelske sistemske in dolgoročne diskriminatorne politike, ki imajo poguben vpliv na dostop Palestincev do varne in pitne vode.

Več o prilagajanju Palestine na podnebne spremembe v kontekstu okupacije si lahko preberete [TUKAJ](#) in [TUKAJ](#).

Olive v Palestini veljajo za enega glavnih kmetijskih proizvodov v državi, a v zadnjih letih zaradi visokih temperatur in pomanjkanja padavin količina pridelka vztrajno pada. Preberite si zgodbi pridelovalcev oliv Hussama Youssefa ([TUKAJ](#)) in Ramadana Ishtewija ([TUKAJ](#)).

Dokumentarni film *The Struggle for Self-Determination in the Face of Climate Change* (»Boj za samoodločbo v času podnebnih sprememb«) prikazuje realnost prilagajanja na podnebne spremembe na okupiranem palestinskem ozemlju v okoliščinah dolgotrajne izraelske okupacije. Ogledate si ga lahko [TUKAJ](#).

Kriza z vodo je še posebej problematična v Gazi, saj na tem območju ni površinskih voda in je odvisno samo od podzemnih vodonosnikov. Ocenjeno je, da zaradi zasoljevanja in onesnaženja 96,2 % vode za gospodinjstva iz vodonosnika v Gazi ni varne za pitje brez čiščenja. [TUKAJ](#) je opisanih pet zgodb prebivalcev Gaze, ki živijo v tej realnosti.

PODNEBNE PROJEKCIJE

Višje temperature
Ekstremne poplave in suše
Dvig morske gladine

Podnebne spremembe močno vplivajo na način življenja Palestincev. Anwar Samara je odgovorila na nekaj vprašanj v zvezi s spremembami v Palestini – video si lahko ogledate [TUKAJ](#).

Globalno segrevanje bo nedvomno povečalo negativne stranske učinke dolgotrajne okupacije, pri čemer sama okupacija že povečuje negativne posledice globalnega segrevanja. Palestinski kmet Fareed Taamallah je v [PISMU](#) opisal, kako to vpliva na preživljanje palestinskih kmetov.

NAJPOMEMBNEJŠI VPLIVI PODNEBNIH SPREMEMB

Prehranska varnost

Razpoložljivost vode

Energetika in infrastruktura

Javno zdravje

Obalna območja

▶ Letna količina padavin se bo do leta 2050 verjetno zmanjšala za 20 odstotkov, do leta 2100 pa se lahko zmanjša za 35 odstotkov, pri čemer se bosta **povečala nevarnost in trajanje poletnih suš**. Med letoma 2031 in 2060 bo večina suš spadala v kategorijo **ekstremnih suš**.

▶ Zaradi večje verjetnosti **intenzivnih, kratkih obdobj padavin so zelo verjetne hudourniške poplave**. Trenutna infrastruktura ni sposobna prenesti močnih padavin, kar bi lahko povzročilo **poplave v urbanih območjih, deloma tudi zaradi neustreznih drenažnih in kanalizacijskih sistemov**.

▶ Zaradi zasljevanja sladkovodnih virov se v Palestini že danes zmanjšuje razpoložljivost pitne vode. **Po predvidevanjih se bo gladina morja ob obali Gaze do leta 2100 dvignila za 0,1–0,4 metra**, zaradi česar bo prihajalo do še veliko hujših vdorov slane vode v že tako obremenjen obalni vodonosnik. To bo po pričakovanjih še dodatno prizadelo nižinsko obalno kmetijstvo ter ogrozilo prehransko varnost v tej že tako ranljivi enklavi.

PODNEBNE SPREMEMBE IN PRISILNE MIGRACIJE V PALESTINI

Zaradi dolgoletne okupacije in izoliranosti je večina prebivalstva odvisna od mednarodne pomoči, humanitarno krizo in krizo zagotavljanja storitev pa v praksi še naprej zaostrejuje nenehne delitve med samimi Palestinci. Milijoni Palestincev so že danes begunci, ki se močno zanašajo na pomoč humanitarnih organizacij.

Čeprav o Palestini in podnebnih migracijah iz te države ni uradnih podatkov, se prebivalci

soočajo z vse hujšimi okoljskimi grožnjami, ki se lahko zaradi izsušenosti podzemnih vodonosnikov ter počasnega infrastrukturnega razvoja kot posledice okupacije samo še povečajo. Dodatno vprašanje glede podnebnih migracij in situacije v Palestini je, kaj se bo zgodilo, ko se prizadete skupnosti v palestinskih eksklavah, kot je Gaza – kjer ljudje sploh ne smejo zapustiti ozemlja – ne bodo mogle preseliti.

»Boj za podnebno pravičnost za vse je neposredno povezan s palestinskim bojem. Palestina je vprašanje podnebne pravičnosti.« Članek Abeer Butmeh iz nevladne organizacije Friends of the Earth Palestine si lahko preberete [TUKAJ](#).

»Mislim, da so na obupno kakovost življenja Palestincev in na to, da so se bili mnogi med njimi prisiljeni preseliti iz območja C na druga območja, skupaj vplivale tako podnebne spremembe kot okupacija. Na področju podnebnih sprememb so potrebni novi predpisi in drugačna infrastruktura [...]. V našem primeru okupacijski režim nadzoruje vse in noče izdajati dovoljenj za vodne vrtine, za elektriko in celo za sončne kolektorje. Zaradi tega se veliko ljudi preseli iz območja C (pod popolnim nadzorom Izraela) na območje A (pod delnim nadzorom Izraela),« pojasnjuje Fareed Taamallah v kratkem intervjuju o tem, kako podnebne spremembe in okupacija vplivata na življenje ljudi v Palestini. Celoten intervju je na voljo [TUKAJ](#).